

sekretariat@lichnowy.pl

Od:

Wysłano:

Do:

Temat:

czwartek, 19 marca 2026 21:02

przewodniczacy@rada.lichnowy.pl; sekretariat@lichnowy.pl

PETYCJA

SG
20.03.26

URZĄD GMINY LICHNOWY
KANCELARIA OGÓLNA

WPL. 19-03-2026

NR Z REJ. 1636/8/2026

IŁOŚĆ ZAŁ.

PODPIS

, dnia 19 marca 2026 r.

SG. 19.03.2026

Mieszkanka gminy Lichnowy, sołectwa Boręty

Adresat petycji:

Rada Gminy Lichnowy

ul. Tczewska 6

82-224 Lichnowy

PETYCJA

w sprawie całkowitej rezygnacji z lokalizacji farm wiatrowych, farm fotowoltaicznych,
magazynów energii oraz innych przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)
na obszarze Sołectwa Boręty

Wnoszę niniejszą petycję o:

- Uznanie niniejszej petycji za zasadną.
- Całkowitą rezygnację z planowania i lokalizacji farm wiatrowych – niezależnie od ich parametrów technicznych – na obszarze Sołectwa Boręty.
- Całkowitą rezygnację z lokalizacji farm fotowoltaicznych, magazynów energii oraz innych przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii na obszarze Sołectwa Boręty.

- Zachowanie rolniczego, przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego charakteru miejscowości Boręty, Boręty Drugie i Boręty Pierwsze, zgodnie z interesem publicznym mieszkańców.

Petycja zostaje złożona do rejestru petycji Urzędu Gminy Lichnowy zgodnie z obowiązującym regulaminem.

UZASADNIENIE

Położenie w krajobrazie priorytetowym

Sołectwo Boręty znajduje się w granicach krajobrazu priorytetowego „Żuławy: Palczewo – Nowa Cerkiew – Gniazdowo”, wyznaczonego w Audycie krajobrazowym województwa pomorskiego (uchwała z dnia 28 lipca 2025 r.). Krajobrazy priorytetowe podlegają szczególnej ochronie ze względu na ich unikalne wartości: krajobrazowe, kulturowe, historyczne, przyrodnicze i przestrzenne. Zachowanie integralności tego obszaru stanowi obowiązek władz publicznych i leży w interesie obecnych oraz przyszłych pokoleń.

Działania zmierzające do ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu

Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą Nr 195/XVII/25 uznał za zasadne podjęcie działań zmierzających do utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Żuławy Malborskie”. Planowanie inwestycji przemysłowych OZE na tym terenie pozostaje w sprzeczności z kierunkami polityki przestrzennej i ochrony krajobrazu przyjętymi przez województwo.

Obszary wyróżniające się LFA

Na terenie Sołectwa Boręty znajdują się obszary zabudowane wyróżniające się LFA, m.in.:

– LFA_Z_22-313.54-36_8

– LFA_Z_22-313.54-36_9

Stanowią one elementy o szczególnym znaczeniu dla zachowania tożsamości przestrzennej, układu ruralistycznego oraz integralności krajobrazu Żuław.

Korytarz migracyjny ptaków i wrażliwość przyrodnicza

Obszar Żuław, w tym Sołectwo Boręty, leży w obrębie istotnego korytarza migracyjnego ptaków wędrownych. Zgodnie z opiniami Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków (OTOP), jest to obszar o jednej z najwyższych wrażliwości w Polsce na lokalizację przemysłowych instalacji OZE, w szczególności farm wiatrowych.

Instalacje te powodują:

- ryzyko kolizji ptaków z turbinami,
- zakłócenie tras migracyjnych,
- fragmentację siedlisk,
- negatywny wpływ na bioróżnorodność.

Wyjątkowe walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i układy ruralistyczne

Sołectwo Boręty zachowało historyczny układ przestrzenny charakterystyczny dla krajobrazu rolniczego Żuław, obejmujący:

- otwarte przestrzenie pól uprawnych,
- historyczne drogi i miedze,
- tradycyjny układ siedlisk,
- liniowy charakter zabudowy,
- historyczne aleje drzew, w tym aleję dębową w Borętach Drugich,
- zachowany historyczny układ ruralistyczny.

Układy te mają swoje korzenie w średniowiecznych formach osadniczych charakterystycznych dla Żuław, takich jak wsie rzędowe i łańcuchowe, powiązane z systemem melioracyjnym. Do dziś zachował się czytelny układ działek oraz struktura przestrzenna wywodząca się z okresu średniowiecza, co stanowi wyjątkowe świadectwo ciągłości historycznej regionu.

Dodatkowym, niezwykle istotnym potwierdzeniem wartości kulturowej tego obszaru jest fakt odnalezienia i przekazania przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego cennego lichtarza pochodzącego z dawnego kościoła w Borętach, który obecnie znajduje się w zbiorach Muzeum Zamkowego w Malborku. Odkrycie to stanowi kolejny dowód na wysoką rangę historyczną i kulturową miejscowości oraz jej powiązania z dziedzictwem regionu.

Zachowanie krajobrazu Boręt ma również istotne znaczenie dla ochrony integralności i ekspozycji zespołu zamkowego w Malborku, wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Otwarte przestrzenie Żuław oraz historyczny układ wsi stanowią naturalne tło krajobrazowe dla tego obiektu o randze światowej. Wprowadzanie dominant wysokościowych w postaci turbin wiatrowych prowadziłoby do zaburzenia tej integralności oraz osłabienia wartości widokowych i kulturowych całego obszaru.

Szczególnie cennym elementem lokalnego dziedzictwa jest unikalna droga brukowana z tzw. „kocich łbów” o długości około 3 km, zlokalizowana w Borętach Drugich. Droga ta wyróżnia się w skali całego województwa pomorskiego swoimi walorami historycznymi, krajobrazowymi i turystycznymi.

Stanowi ona jeden z najlepiej zachowanych przykładów tradycyjnej infrastruktury drogowej Żuław, a jej znaczenie wykracza poza poziom lokalny.

Droga ta przebiega w bezpośrednim sąsiedztwie:

- zabytkowej Alei Dębowej,
- dawnego domu podcieniowego w Borętach Drugich, będącego charakterystycznym elementem architektury żuławskiej.

Tworzy to unikalny, spójny krajobraz kulturowy o wysokiej wartości historycznej i estetycznej.

Lokalizacja przemysłowych instalacji OZE w tym obszarze doprowadzi do:

- zaburzenia historycznej kompozycji krajobrazu,
- utraty wartości kulturowych i turystycznych,
- obniżenia atrakcyjności regionu,
- degradacji jednego z nielicznych tak dobrze zachowanych układów przestrzennych Żuław.

Kumulacja oddziaływań – obszar już otoczony farmami wiatrowymi

Obszar Gminy Lichnowy znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących inwestycji OZE, w szczególności od strony Nowego Stawu oraz Miłoradza.

Dalsza lokalizacja farm wiatrowych w rejonie Palczewo – Nowa Cerkiew – Gniazdowo doprowadzi do kumulacji oddziaływań krajobrazowych, skutkującej:

- zamknięciem przestrzeni otwartej Żuław,
- utratą charakterystycznego krajobrazu rolniczego,
- dominacją infrastruktury technicznej nad krajobrazem,
- pogorszeniem jakości życia mieszkańców.

Negatywne opinie organów państwowych

Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków odmówił uzgodnienia projektu MPZP dla farmy wiatrowej (FARMA NR 2), wskazując m.in. na:

- konieczność ochrony stref ekspozycji krajobrazu,
- ochronę panoram historycznych wsi,
- ograniczenie lokalizacji obiektów dominujących wysokościowo,
- konieczność ochrony widoków zespołu zamkowego w Malborku (UNESCO).

Zarząd Województwa Pomorskiego również odmówił uzgodnienia projektu, powołując się na zapisy audytu krajobrazowego.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku wskazała na:

- ryzyko oddziaływań skumulowanych,
- zagrożenia dla środowiska przyrodniczego,
- konieczność zachowania szczególnej ostrożności na obszarach o wysokiej wartości krajobrazowej.

Interes publiczny mieszkańców

Zachowanie obecnego charakteru miejscowości Boręty, Boręty Drugie i Boręty Pierwsze leży w interesie publicznym mieszkańców oraz przyszłych pokoleń.

Realizacja przemysłowych instalacji OZE doprowadzi do nieodwracalnych zmian przestrzennych, środowiskowych i kulturowych oraz trwałej ingerencji w krajobraz na dziesięciolecia.

PODSUMOWANIE

Sołectwo Boręty:

- znajduje się w granicach krajobrazu priorytetowego,
- objęte jest działaniami zmierzającymi do ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Żuławy Malborskie”,
- obejmuje obszary wyróżniające się LFA,
- posiada zachowane, sięgające średniowiecza układy ruralistyczne,
- leży w obrębie istotnego korytarza migracyjnego ptaków,
- należy do obszarów o najwyższej wrażliwości na inwestycje OZE,
- znajduje się w obszarze już obciążonym inwestycjami wiatrowymi,
- posiada wyjątkowe elementy dziedzictwa kulturowego, w tym potwierdzone odkryciami zabytków (lichtarz z kościoła w Borętach), drogę z kocich łbów, aleję dębową i zabudowę podcieniową,
- pozostaje w ścisłym związku krajobrazowym i kulturowym z zespołem zamkowym w Malborku, którego integralność wymaga ochrony otwartego krajobrazu Żuław,
- podlega negatywnym opiniom organów ochrony środowiska i zabytków.

Realizacja przemysłowych instalacji OZE doprowadzi do nieodwracalnej zmiany charakteru sołectwa oraz utraty jego unikalnych wartości.

W związku z powyższym wnoszę jak na wstępie.

Z wyrazami szacunku,